

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget som led i regeringens indsats for de socialt udstødte

Folketinget pålagde i dagsorden nr. D 18 af 1. december 1992 regeringen på en række felter at arbejde for forbedring af forholdene for socialt udstødte personer, herunder personer med psykiske lidelser og misbrugsproblemer.

Regeringen har allerede taget en række initiativer for at fremme de målsætninger, der ligger i dagsordenen, hvoraf følgende skal omtales i denne forbindelse:

I forbindelse med vedtagelse af dagsorden nr. D 18 afsattes 50 mio. kr. – den såkaldte storby-pulje – for 1993 og følgende år til igangsættelse af særlige initiativer primært i storbyerne over for socialt udstødte personer.

Der er ydet tilskud til igangsætning af ca. 50 projekter, herunder bo-projekter, væresteder og opsøgende arbejde.

Puljen er for 1994 forøget til 72 mio. kr. og fortsætter i de følgende år med et beløb på 70 mio. kr. årligt.

En anden, flerårig puljeordning – Psykiatri- eller 15 M-puljen – kører nu på sit 3. år. De 15 mio. kr., den årligt udgør, er afsat til forbedring af ikke-indlagte psykiatriske patienters forhold, særligt i forbindelse med boligforhold, beskæftigelse og fritid.

I et samarbejde mellem Socialministeriet og Boligministeriet vedrørende botilbud og sociale tilbud til hjemløse og socialt udstødte er der taget initiativer til en række nye indsatser, hvor der lægges vægt på at forebygge, at udsatte grupper mister evnen til at bo i egen bolig og at etablere nye og mere hensigtsmæssige bo-tilbud med omsorgsfaciliteter og aktivitetstilbud.

Andre initiativer er under udmøntning på baggrund af forslag fra regeringens Byudvalg med henblik på at sikre bedre forhold for disse grupper samt for at forhindre og afhjælpe de problemer, som følger med koncentrationer af befolkningsgrupper med væsentlige sociale problemer i bestemte kommuner eller i bestemte boligområder inden for en kommune.

På baggrund af rapporten fra udvalget vedrørende en fremskyndet indsats for personer med sindslidelser, »Fremrykningsudvalget«, har regeringen efter drøftelser med de kommunale organisationer opfordret amtskommuner og kommuner til at følge intentionerne i en række konkrete forslag til en fremskyndet gennemførelse af indsatsen for sindslidende inden for de rammer, der er aftalt for 1994.

Det drejer sig om etablering i 1994 af bl.a. botilbud på beskyttede pensionater, i bofællesskaber, botilbud med støttecenter og aflastningspladser og væresteder med rådgivning og opsøgende arbejde.

Rapporten peger endvidere mere generelt på behovet for bedre rammer for kommunerne for – som en forebyggende og støttende foranstaltning i lokalområderne – at etablere væresteder, der også omfatter ikke-pensionister.

Det foreliggende lovforslag skal ses som led i den allerede påbegyndte proces for at skabe bedre forhold for gruppen af socialt udstødte og udstødnings-truede. Dette sker ved på institutionsområdet (§ 105) at skabe mere tidssvarende rammer for de personer, det er vanskeligt at hjælpe gennem andre tilbud samt at skabe hjemmel for tilbud uden for det traditionelle institutionsområde, der i dag allerede støttes via puljemidler, og som i de omtalte rapporter foreslås udbygget.

Endelig skal lovforslaget ses i sammenhæng med 2 andre lovforslag, regeringen fremsætter i indeværende samling for at styrke indsatsen på stofmisbrugsområdet. Det ene fremsætter socialministeren med henblik på at ændre bistandslovens regler om ansvaret for stofmisbrugsbehandling, således at der ved amtskommunal visitation sikres en kommunal medfinansiering. Det andet lovforslag fremsættes af sundhedsministeren med henblik på ændringer af lægeloven og sygehusloven, således at al metadonbehandling tilrettelægges under amtskommunalt ansvar.

Hovedelementerne i lovforslaget

Lovforslaget indeholder forslag om:

– En udvidelse af bestemmelsen om kommunernes